

بررسی تورم در فروردین ۱۴۰۴ نشان می‌دهد

روستاها رکورددار تورم در بهار

پس لرزه‌های خانه‌تکانی ترامپ ادامه دارد

تغییرات آسانسوری

در سیاست خارجی آمریکا

✓ حفظ نقش ویتکاف در پرونده ایران

صفحات ۱۱و ۱۰

مدیریت ناکارآمد

بلای جان رسانه‌ها

گروه سیاسی – مانیا شسوبیری: یک هفته از حادثه انفجار بندر شهید رجایی می‌گذرد، اما همچنان سوالات بسیاری در ذهن مخاطب وجود دارد. در این حادثه تلخ، رسانه‌های رسمی در کوران اطلاع‌رسانی عقب ماندند تا فضای مجازی و رسانه‌های خارج نشین با شایعه پراکنی دست پرتری داشته باشند. دکتر «حسان پوری» کارشناس مسائل ارتباطات و رسانه در گفت‌وگو با «مردم سالاری» معتقد است، ضعف اطلاع رسانی در بحران به رشد فضای شایعات ...

صفحه ۲

کاسبی

در بازار سلامت

شلوغی یک آزمایشگاه تشخیص طبی در یکی از شهرهای حومه تهران در حالی که سایر آزمایشگاه‌های همان شهر، حتی یک پنجم آن مراجعه‌کننده و بیمار ندارند، به‌طور کلی کمی غیرواقعی به نظر می‌رسد. اظهارات معاون بهداشت وزارت بهداشت مبنی بر اینکه انجام حداقل ۴۰ درصد آزمایش‌های پزشکی در کشور غیر ضروری است، می‌تواند پاسخی برای شلوغی‌های برخی از آزمایشگاه‌های پزشکی در کشور باشد. البته آن دسته از آزمایشگاه‌ها که...

صفحه ۲

توقف جریان آب به پاکستان

توسط هند

منابع هندی اعلام کردند دهلنو پس از تعلیق معاهده سند طاس، جریان آب سد بگلیهار به سمت پاکستان را قطع کرده و قصد دارد اقدام مشابهی در سد کیشانگانگا انجام دهد. به گزارش تارنامای خبری روزنامه هندوستان تایمز، منابع آگاه اعلام کردند که هند جریان آب از سد بگلیهار در رودخانه چناب را متوقف کرده و برنامه‌ریزی‌هایی برای انجام اقدامی مشابه در سد کیشانگانگا بر روی رودخانه جهلم دارد. به گفته این منبع، این دو سد برق آبی - بگلیهار در منطقه...

صفحه ۱۰

یادداشت

تنهایی ترکیه در رویای نوعثمانی

محمدعلی دستمالی

نزدیک‌ترین دوست ترکیه یعنی جمهوری آذربایجان؛

برخلاف سه کشور مزبور عمل کرد و در کنار ترکیه ایستاد. ولی حتی همین دوست نزدیک، به خاطر منافعی که در شرکت با اروپایی‌ها دارد، حاضر نشده استقلال ترک‌های قبرس را به رسمیت بشناسد و دیگر دوستان نزدیک ترکیه یعنی قطر، پاکستان و بنگلادش نیز زیر بار پذیرفتن چنین پیشنهادی نرفته و ندا دادند: حساب حساب، کاکا برادر!

تنهایی در درون و برون

آیا ترکیه فقط در بیرون تنها شد؟ خیر. دلیل اصلی تنهایی را باید در درون بجوییم. برای درک پس زمینه و ابعاد سیاسی، اقتصادی و گفتمانی این رویداد مهم، لازم است در آغاز نقبی بزنیم به تاریخچه حزب عدالت و توسعه ترکیه و ببینیم که این کشور، تحت زعامت اردوغان از کجا بدینجا رسید. باید ببینیم؛ چه شد که اردوغان تا دیروز؛ از سفرهای و سخنرانی‌های مکرر مرحوم رفوف دنکناش رهبر سابق ترک‌های قبرس به آنکارا و استانبول ناراحت بود و در برابر او، اخمو و بی‌اعتنا بود اما امروزه به ارسین تاتار وعده ساخت کاخ ریاست جمهوری می‌دهد و برای زهر چشم گرفتن از غرب، به داماد خود یعنی سلجوق بیرقدار پهلپاساز، سفارش می‌کند که بزرگ‌ترین نمایشگاه روباز صنایع هوافرودی کشور را به جای ترکیه، در جزیره قبرس برگزار کند.

یک اردوغان متفاوت در دو نیمه بازی

نسبت دقیقی هست بین روند تحولات داخلی ترکیه و چرخش‌های سیاست خارجی این کشور در نیمه دوم زمامداری حزب عدالت و توسعه و به آپکارتی اگر مسیر تحولات این مقطع را به ده سال پیش برگردانیم، مقایسه کنیم، به وضوح می‌توانیم ببینیم که تک روی و تمامیت خواهی داخلی، چه بر سر سیاست خارجی ترکیه آورد و چرا دولت اردوغان ناچار شده تا بر روی ابزاری به نام قدرت سخت، بیش از پیش حساب باز کند. حزب عدالت و توسعه به‌گنارد. سال ۲۰۰۲ میلادی، به عنوان یک جناح تجددخواه از حزب فضیلت و شاگردان محافظه کار ارپکان جدا شده بود، در فضای اقتصادی اجتماعی بسابحران، توانست خیلی زود قدم در مسیر توسعه بگذارد. بحران اقتصادی دوران بولنت اجویت، با تدابیری همچون اعزام کمال درویش از آمریکا به ترکیه به عنوان سکاندار و وزیر اقتصاد، از میان برداشته شد و عبدالله گل، رجب طیب اردوغان و دیگر رفقای آنها، ناچار شده تا بر روی ابزاری به نام قدرت سخت، بیش از پیش حساب باز کنند. حزب عدالت و توسعه به‌گنارد. تورم و بحران اقتصادی بزرگ را پشت سر گذاشته و مهیای آن بود که علاوه بر توسعه اقتصادی، در مسیر توسعه سیاسی نیز گام‌های بلندی بردارد. این همان مقطعی است که به پروکرات‌های دانشگاهی و غرب شناسی همچون، علی باباجان، عبدالله گل، کمال اون آکتنان و دیگران، به دنبال آن بودند که به سرعت، ترکیه را به عنوان یک کشور «در حال توسعه» به دنیای غرب نزدیک کنند، سیاست خارجی را به «بازار آزاد» پیوند دهند، ورژن جدیدی از اسلام سیاسی ارائه دهند و «غرب ستیزی» را به عنوان یک زائده دردرساز

از گفتمان ارپکانی – اخوانی خود بردایند و کاری کنند که ترکیه حتما عضو اتحادیه اروپا شود. آنان در داخل نیز، شعارهای جذاب و موثری همچون «فداس‌ستیزی»، «مبارزه با فقر»، «شایسته سالاری» و ضرورت به کارگیری جوانان توانمند و پاکدست در حوزه‌های مدیریتی را مطرح کرده بودند. از منظر تحولات سیاسی – اجتماعی نیز، بر مفاهیمی مانند «برادری ترک و کرد»، تقابل با «ملی گرایی»، تقابل با «میلیتاریسم» و توجه به «حاکمیت قانون» پافشاری می‌کردند و در مجموع، تیم اردوغان با این جعبه ابزار پر از مفاهیم جذاب و دین‌پران و تکنوکرات‌های توانمند و پویا، توانست یک شبه ره صدساله برود و توجه تمام محافل سیاسی – اقتصادی غرب را به سوی ترکیه جذب کند.

همه این تلاش‌های گفتمانی و عملیاتی، تومنی هفت صنار با تفکرات نجم الدین ارپکان تفاوت داشت. چرا که ارپکان، همواره از ضرورت مبارزه با صهیونیسم، رصد اهداف و اقدامات مودیانه ناتو، تلاش برای همراهی با ایران و پاکستان و جذب همکاری اندوژی و مالزی در گروه «DA»، هراس از اهداف آمریکا در جهان اسلام و مبارزه برای از میان برداشتن بهره بانکی حرف می‌زد و ساختمان نخست وزیری را به محل اجتماع مردشان و پیران طریقت‌های عرفانی و دراویش آنها تبدیل کرده بود. اما اردوغان، پس از آن که حزب او قدرت را در دست گرفت، در انتقاد از تفکرات استاد و مرشدش ارپکان گفت: «آن پیران تنگ را از تنمان دراوردیم».

اردوغان در این مسیر چنان پیش رفت که پس از حمله آمریکا و همپیمانان به عراق، ایده تاسیس «خاورمیانه بزرگ» را یک برنامه دقیق دانست و نه تنها از آن دفاع کرد؛ بلکه در سخنرانی خود، به شکل آشکارا اعلام کرد که خود را مسئول اصلی همکاری با غرب برای اجرای این طرح در خاورمیانه می‌داند. چنین شد که ترکیه به عنوان نامزد عضویت در اتحادیه اروپا، قدم در مسیر توسعه گذاشت و وزارتخانه‌ای به منظور پیگیری مذاکرات عضویت در اتحادیه تاسیس شد که وظیفه اصلی آن، پیگیری مهمترین انتقادات و گلایه‌های اروپایی‌ها از ترکیه و تطبیق دادن وضعیت سیاسی، اقتصادی، حقوقی و اجتماعی ترکیه با معیارهای اروپایی بود. لازم به ذکر است در کل این روند، اردوغان دای رهبری بر دوش نداشت و اگر چه بخش اعظم نور صحنه قدرت و سیاست بر روی چهره و قامت او بود، اما در هر حال، مکانیسم دموکراسی حزبی مسئولی بود و هر جا که اردوغان هوس تخته گاز می‌کرد، رفقای قدرتمند حزب به او تذکر داده و تنظیم باد و تنظیم گاز انجام می‌شد.

ضمن این که از لحاظ اقتصادی نیز، دولت تا تمام توان در حال فعالیت بود، سدها زیستی و پرهیز از ثروت‌اندوزی و مبارزه با رانت جویی و رانت پروری، یک رفتار واقعی بود و حزب حاکم، در تلاش بود تا به شکلی زیر کانه، خود را از جنگ و نیش ژنرال‌ها و قضات لائیک قوه قضائیه در امان نگه دارد.

ادامه در صفحه ۳

گزارش روز

«پولیتیکو» بررسی کرد

ابزار و اهرم‌های چین در جنگ تعرفه‌ای با آمریکا

به خاک آمریکا، کاهش کسری تجاری دوجانبه، کم کردن وابستگی به زنجیره‌های تأمین چین و افزایش درآمد» اشاره کرد. دولت آمریکا اگر تمرکز خود را تنها بر مناطقی که برای امنیت ملی واقعی و مورد توجه شریکان آمریکا اهمیت دارند، محدود کند، شانس بیشتری برای موفقیت خواهد داشت.

در این میان، مهم‌ترین مساله وابستگی بسیاری از اقتصادها به چین برای تأمین کالاهای حیاتی، از پیش‌سازهای دارویی گرفته تا فلزات نادر است. کشورها از زمان بحران پاندمی کووید-۱۹ از آسیب‌پذیری خود در برابر چین آگاه شده‌اند، اما هنوز برای توسعه جایگزین‌ها کند عمل کرده‌اند. بلومبرگ تصریح داشته ایالات متحده باید تلاش‌های این کشورها را تسریع کند و زنجیره‌های تأمین جدید و مستقل بسازد که از نقاط قوت هم‌پیمانان استفاده کند، نه اینکه همه تولیدات را به داخل کشور بازگرداند. در نهایت، مقامات کاخ سفید باید به یاد داشته باشند که تقبیح چین و فشار به هم‌پیمانان به طور خودکار کارخانه‌ها را در ایالات متحده راه نمی‌اندازد. برای موفقیت در این زمینه، علاوه بر سیاست‌گذاری‌های منطقی و پیش‌بینی‌شده، سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی در آموزش، تحقیق، جذب مهاجران ماهر و تلاش برای اصلاح مشکلات مالی کشور ضروری است.

برای بسیاری از ناظران، این عدم تمایل چین به نوشتن «بلومبرگ» ایالات متحده نمی‌تواند مسائل تجارت چین را بدون حمایت دیگر کشورها حل کند و در عین حال، تهدید به وضع تعرفه‌ها به روش اشتباهی این هم‌پیمانان را جلب خواهد کرد. چین نه تنها به تهدیدات تعرفه‌ای ترامپ به طور مؤثر پاسخ داده است، بلکه در حال تقویت روابط خود با کشورهای مختلف جهان است تا در برابر فشارهای اقتصادی ایالات متحده مقاومت کند. در این راستا، سیاست‌های ایالات متحده باید بر ایجاد زنجیره‌های تأمین جدید، بازسازی زیرساخت‌های تولید داخلی و اصلاحات اقتصادی متمرکز داشته باشد تا از وابستگی به چین کاسته شود.

گزارش بلومبرگ می‌افزاید: در حالی که کشورها از تهدید تعرفه‌های متقابل که تا جولای علق شده‌اند، نگرانند، این به این معنا نیست که آن‌ها به زودی به کمپین رهبری‌شده آمریکا برای انزواي چین خواهند پیوست. کشورهای کوچک نمی‌توانند ریسک خصومت با بزرگ‌ترین شریک تجاری خود را بپذیرند. اتحادیه اروپا و دیگر بازیگران بزرگ از تضعیف نظم تجاری مبتنی بر قوانین ناراضی هستند؛ نظمی که حتی رهبران چین نیز از آن حمایت می‌کنند.

مهم‌تر از همه، هیچ‌کس نمی‌تواند از تغییرات ناگهانی سیاست‌ها در واشنگتن اطمینان حاصل کند. با توجه به این واقعیات، دولت ترامپ تحت فشار ناشی از محدود شدن بازارها و چالش‌های اجرای سیاست‌هایش در مواجهه با چین کمی عقب‌نشینی کرده است.

یکی از بزرگ‌ترین دلایل تردید هم‌پیمانان آمریکا در این زمینه، تعدد اهداف متفاوتی است که کاخ سفید برای موج تعرفه‌ای خود مطرح کرده است. از جمله این اهداف اعلانی می‌توان به «مبارزه با شیوه‌های تجاری ناعادلانه چین، بازگشت تولید

واکنش چین به سیاست‌های جدید تجاری آمریکا از دید بسیاری از تحلیلگران و تا اینجای کار، مطابق خواست ترامپ پیش نرفته و اقتصاد بین‌الملل را با ابهامات گوناگونی درباره نتایج تقابل دو بازیگر اصلی این حوزه مواجه ساخته است.

جنگ تجاری میان ایالات متحده آمریکا و چین طی روزهای گذشته موضوع اخبار و گمانه‌زنی‌های متعددی بوده که برخی تکذیب یا تأیید شده و شماری هنوز در هاله‌ای از ابهام باقی مانده است؛

از اعلام بازنگری در تعرفه‌های اعمالی روی کالاهای چینی تا تکذیب مذاکرات تجاری جدید میان واشگتن و پکن از سوی چینی‌ها.

در یکی از آخرین اخبار در ایمن باره، «وال‌استریت‌ژورنال» به نقل از «منابع آگاه» نوشت: دولت آمریکا در حال بررسی کاهش ۵۰ تا ۶۵ درصدی تعرفه‌های تجاری علیه کالاهای چینی است تا تنش‌ها با پکن کاهش یابد.

تضاد در مواضع میان آمریکا و چین نشان از شکاف‌هایی عمیق در روند تعامل در امور تجاری میان دو کشور دارد و به نظر می‌رسد که هر دو طرف استراتژی‌های خاص خود را برای این جنگ تجاری طولانی دارند. اکنون به نظر می‌رسد تصور «دونالد ترامپ» این بوده که اگر تعرفه‌های خیلی سنگین تا ۱۴۵ درصد روی واردات چین اعمال کند، رئیس‌جمهوری چین «شی جین پینگ» مجبور می‌شود برای مذاکره و مصالحه با پیش بگذارد.

این در حالی است که چین به جای عقب‌نشینی، خودش تعرفه گذاشت، دعوت به مذاکره را رد کرد و یک کمپین دیپلماتیک بین‌المللی راه انداخت تا کشورهای دیگر را هم علیه آمریکا تحریک کند. تحلیلگران بر این باورند که ترامپ در ارزیابی خود از وضعیت چین به خطا رفته است. او تصور می‌کرد که شی جین پینگ همانند مقامات مرکزی و کاندایی به سرعت برای کاهش تعرفه‌ها وارد مذاکره می‌شود، اما واقعیت این بود که چین از این فشارهای اقتصادی به عنوان ابزاری برای تقویت موضع خود در عرصه جهانی استفاده کرد.

به عبارتی چین در برابر تعرفه‌های سنگین ترامپ مقاومت کرده و از دید بسیاری در زمینه دیپلماتیک بسیار هوشمندانه عمل کرد.

به نظر می‌رسد که چین احساس می‌کند نیازی به آمدن پای میز مذاکره ندارد. مقامات چینی احتمالاً باور دارند که می‌توانند ترامپ را منتظر بگذارند و از پیشنهادات او برای کاهش بخشی از تعرفه‌ها استقبال نکنند. به‌جای آن، چین ترجیح می‌دهد که ابتدا تعرفه‌ها به‌طور کامل متوقف شوند تا مذاکرات تجاری آغاز گردد.

این رویکرد، به‌ویژه برای آمریکا که تحت فشارهای اقتصادی و سیاسی قرار دارد، چالش‌های خاص خود را دارد چنان که «پولیتیکو» در مقاله خود درباره تعرفه‌ها و رویکرد چین نوشته است: این

اشتباه دیپلماتیک برای ترامپ می‌تواند هزینه‌های زیادی در پی داشته باشد. چین به جای آنکه وارد مذاکرات فشرده برای کاهش تعرفه‌ها شود، راهبرد خود را بر اساس قدرت نرم و دیپلماسی بین‌المللی